

noget aldeles Bestemt og formuleres paa en saadan Maade, at hvad der var Thingets Fleertals Mening ogsaa kom frem som Indstilling, men efter de Forhandlinger, som her have fundet Sted, seer det ikke ud til, at der er nogen synderlig Enighed om, at dette Forslag, som det nu foreligger, kan betragtes som et Udtryk for Thingets Mening og som saadant benyttes som en Henviisning eller Indstilling til yderligere Overveelse af Ministeriet. Hvad Andragendet hovedsagelig gaaer ud paa, er i al Korthed udtrykt i et Par af dets sidste Linier, nemlig: at al Omsføren med Varer forbydes Kobberværkerne, og at disses Ret til at levere færdigt Kobbersmedarbejde skal ophøre. Det er vel egentlig dette, som er Hovedpunktet i Indstillingen. Hvad nu den første Deel af denne angaaer, nemlig Kobberværkerens Omsføren af Varer, da skal jeg være fuldkommen enig med den ærede sidste Taler i, at denne Rettighed burde ophæves, saameget mere som det er antydet, at denne Ret maaffee senere er tillagt Kobberværkerne, uden at findes i de oprindelige Privilegier, som maaffee kun turde gaae ud paa Ret til at tilvirke Kobberplader og forarbejde disse til Kobbervarer. At gaae den anden Vej, nemlig at give samtlige Kobbersmede Ret til at omsføre deres Varer, er af flere af de ærede Talere viist at være mindre heldigt, og jeg skal derfor kun tillade mig at gøre opmærksom paa, at en saadan Udvidelse af Retten til at omsføre Kobbervarer kun vilde komme de større og mere formuende Kobbersmede tilgode og ikke disse Næringsbrugere i Almindelighed; de fattigere af dem, der arbeide med en lille Capital, vilde ingen Fordeel have heraf, men kun blive endnu mere trykkede ved den forstærkede Concurrance, end de allerede ere. Altsaa hvis man vil gaae ind paa at give samtlige Kobbersmede Ret til at omsføre deres Ar-

bejde paa den Maade, som Kobberværkerne nu gjøre det, saa troer jeg, at det vilde være til Skade for Fleertallet af Kobbersmedene, navnlig for de mindre Formuende, der jo ikke kunne nyde Godt af denne udvidede Ret. Naar det forøvrigt i dette Andragende er blevet omtalt — jeg idetmindste kan ikke opfatte Andragendets Ord anderledes — at denne Omsføren eller Forhandling af Kobbervarer er ulovlig, saa har man jo efter min Mening en anden Vej at gaae end den at komme her til Rigsdagen, og det er at henvende sig til Domstolene, idet jo enhver Kobbersmed vil være berettiget til for Domstolene at paatale, at saadanne Indgreb i Kobbersmedenes Ret ikke fæe; der er ligeledes i Andragendet talt om Kjedelførernes „tiltagne Ret“ — det at tiltage sig en Ret maa jo være ulovligt — og det hedder fremdeles, at Kobbersmedene finde det „harmeligt at skulle taale en saadan falsk Fortolkning af den Kobberværkerne tillagte Ret“. Er det en falsk Fortolkning, hvorpaa Kobberværkerne støtte denne Ret, saa er jo det Naturligste og Retteste i saa Henseende at henvende sig til Domstolene, men have de en saadan virkelig Ret til denne Omsføren af Varer, saa skal jeg for mit Vedkommende, hvis der forøvrigt ikke er noget ganske Særdeles, der taler imod, at denne Ret hæves, gjerne slutte mig til en Indstilling til vedkommende Ministerium om, at denne Kobberværkerens Ret til Omsføren af Varer ophæves; men samtidig dermed at ville fratage Vedkommende Retten til at forsærdige Kobbervarer, det forekommer mig vilde være at gaae vel vidt, thi saa maatte man i alle Tilfælde komme ind paa et Erstatningspørgsmaal, og det vilde vistnok være uundgaaeligt, thi man kan dog ikke saaledes fratage Folk en dem engang lovtlig given Ret, uden at der maa træde Erstatning istedet derfor.